

'Hoe was het leven in de Tweede Wereldoorlog?'

Dit zijn de eerste activiteitsuggesties, passend bij de leerlijnen die ontwikkeld zijn bij het kader voor ontwikkeling. Voor meer informatie of tips, mail naar m.blonk@driestar-educatief.nl.

INHOUD

Opdracht	1
Leeftijd	1
Tijdsduur	2
Doelen.....	2
Begeleiding	2
Opdracht voor de leerling.....	4
Inleiding	4
Wat ga je doen?	4
Wat ga je leren?.....	4
Wat heb je nodig?	4
Hoe ga je te werk?.....	4

OPDRACHT

Hoe was het om te leven tijdens de Tweede Wereldoorlog? Spannend, angstaanjagend of gewoon saai? De Tweede Wereldoorlog lijkt heel lang geleden. Toch zijn er nog veel mensen in leven die de oorlog hebben meegemaakt. De kinderen gaan in deze les op zoek naar deze mensen en hun verhalen. Waarbij ze zichzelf ook gaan vergelijken met de mensen die de oorlog hebben meegemaakt.

LEEFTIJD

Onderbouw	Middenbouw	Bovenbouw
		X

TIJDSDUUR

< 1 uur	1-2 uur	2-4 uur	4-10 uur
			x

DOELEN

Leerlijn – ICT vaardigheden

- Ik beoordeel informatie op een betrouwbaarheid en relevantie.

Leerlijn – Communiceren

- Ik maak effectief gebruik van beeldmateriaal om te communiceren.
- Ik wissel informatie doelgericht uit.

Leerlijn – Zelfsturing

- Ik denk na over wat ik doe.
- Ik neem verantwoordelijkheid voor mijn leerproces.

Leerlijn – Zelfinzicht

- Ik ben blij met wie ik ben en trots op wat ik doe en kan.

Leerlijn – samen leren

- Ik blijf mezelf in een groep: anderen kunnen aan mij zien en van mij horen wat ik vind en hoe ik me voel.
- Ik enthousiasmeer anderen om samen ergens een succes van te maken.
- Ik sta open voor feedback.
- Ik vraag, geef en ontvang hulp.

Leerlijn – Creatief denken

- Ik zet mijn ideeën op een creatieve manier om in producten.
- Ik leg verbanden en combineer verschillende soorten informatie tot een nieuwe geheel.

Leerlijn – Denken over denken

- Ik waardeer de weg naar het resultaat.
- Ik denk vooruit, handel bewust tijdens activiteiten en kijk terug.

BEGELEIDING

Dit is een opdracht waarbij de kinderen goed samen moeten werken. De leerlingen kunnen vrijwel zelfstandig aan de slag gaan. De benodigde begeleiding zal per leerling verschillend zijn. De leerlingen hebben begeleiding nodig voor:

- Het maken van een goede realistische planning. Hoelang denken ze erover te gaan doen?

- Het op de juiste manier opzoeken van informatie. Weten de leerlingen hoe ze zelf informatie op kunnen zoeken?
- Hoe de leerlingen de tentoonstelling vorm kunnen geven.

De mate van begeleiding hangt af van de vaardigheden die de kinderen bezitten. Als de leerlingen goed informatie kunnen zoeken en verwerken, dan hebben ze daar minder begeleiding bij nodig.

Naast de begeleiding op de opdracht is het ook belangrijk om:

- De balans te bewaren tussen ruimte nemen en ruimte geven in het monitoren van de opdracht.
- Positieve feedback het proces van de leerlingen.
- Positieve betrokkenheid tonen.

OPDRACHT VOOR DE LEERLING

INLEIDING

Hoe was het om te leven tijdens de Tweede Wereldoorlog? Spannend, angstaanjagend of gewoon saai? De Tweede Wereldoorlog lijkt heel lang geleden. Toch zijn er nog veel mensen in leven die deze oorlog meegemaakt hebben. Wat zijn hun verhalen? Jullie gaan op zoek naar de herinneringen van ooggetuigen. Hoe leefden zij? Welke keuzes moesten ze maken? En hadden jullie hetzelfde gedaan?

WAT GA JE DOEN?

Je gaat verhalen verzamelen van mensen die de Tweede Wereldoorlog hebben meegemaakt. Van deze verhalen maak je een tentoonstelling in woord en beeld. Tot slot vraag je je af: wat had ik zelf gedaan als ik in die tijd had geleefd?

WAT GA JE LEREN?

Je weet ...

- welke gebeurtenissen tot de Tweede Wereldoorlog hebben geleid.
- welke gevolgen de Bezetting voor Nederland had.
- hoe de Tweede Wereldoorlog tot een eind is gekomen.

Je kunt ...

- een plan maken voor het verzamelen van informatie over de Tweede Wereldoorlog.
- informatie in geluid en beeld verwerken in een tentoonstelling.
- je voorkennis over de Tweede Wereldoorlog kritisch beoordelen.
- nadenken over je eigen gedrag en keuzes als je tijdens de Tweede Wereldoorlog had geleefd.

WAT HEB JE NODIG?

- bronnen (je mag zelf weten wat voor bronnen)
- schrift
- stroken papier
- schaar
- lijm
- viltstiften
- kleurpotloden
- computer
- camera / recorder

HOE GA JE TE WERK?

Opdracht 1 (samen)

- Wat weten jullie al over de Tweede Wereldoorlog?
- Schrijf voor jezelf tien dingen op die je weet over de Tweede Wereldoorlog, waarvan je denkt dat ze waar zijn.
- Vertel vervolgens aan elkaar welke dingen iedereen heeft opgeschreven. Klopt alles denken jullie?

Opdracht 2 (samen)

- Hieronder staat een lijst met belangrijke gebeurtenissen die plaats vonden tijdens de Tweede Wereldoorlog.
- Verzamel informatie en plaatjes over deze gebeurtenissen en maak een tijdbalk. Zorg dat je de informatie kort maar krachtig op de tijdbalk zet.
  1. Duitsland, 1933
  2. Polen, 1 september 1939
  3. Nederland, 10 mei 1940
  4. Nederland, 29 mei 1940
  5. Nederlandse joodse gemeenschap, vanaf 1941
  6. Amsterdam, 25 februari 1941
  7. Nederlands verzet, vanaf 1943
  8. Frankrijk, 6 juni 1944
  9. Nederland, boven de Rijn, vanaf november 1944
  10. Nederland, mei 1945

Opdracht 3 (samen)

- Kies allemaal een of twee onderwerpen van de tijdbalk.
- Nu zijn de onderwerpen nog feiten die op de tijdbalk staan. Maar stel je voor dat je erbij was geweest?
- Maak samen een plan hoe je de verhalen van ooggetuigen kunt verzamelen. Bepaal per gebeurtenis wat de makkelijkste manier is om de informatie te verzamelen.
- Verzamel ook beeldmateriaal denk aan filmpjes, tekeningen en foto's.
- Verdeel de taken. Wie verzamelt er beeldmateriaal? Wie verzamelt de verhalen? Wie ordent de informatie?

Opdracht 4 (samen)

- Je gaat met elkaar de verhalen van de ooggetuigen opnemen. Dat kun je met een camera doen maar ook met een voice recorder.
- Zorg dat diegene die de verhalen inspeekt zich ook echt inleeft. Zodat het net lijkt of de 'echte' ooggetuigen aan het woord is.

Opdracht 5 (samen)

- Maak van alle beelden een tentoonstelling.
- Zorg dat alle materialen die je hebt gemaakt mooi naar voren komen.

Opdracht 6 (samen)

- Laat mensen jullie tentoonstelling bezoeken.
- Vraag de bezoekers aan het einde van de tentoonstelling wat ze hebben geleerd.

Opdracht 7 (samen)

- Bespreek samen wat jullie hebben geleerd?
- Wat jullie van de tentoonstelling vonden?
- En wat zouden jullie zelf doen als je in de Tweede Wereldoorlog leefde? Zou je onderduiken? Zou je in het verzet gaan?

Opdracht 8 (alleen samen)

- Vul allemaal zelf het onderstaande tabel in.
- Klaar? Vergelijk jullie antwoorden.

Eisen	Beoordeling leerlingen	Beoordeling leerkracht
Ik heb kort de gebeurtenissen beschreven die leidden tot de Tweede Wereldoorlog.	😊 😐 😞	😊 😐 😞
Ik heb kort beschreven welke gevolgen de Bezetting voor Nederland had.	😊 😐 😞	😊 😐 😞
Ik heb kort beschreven hoe de Tweede Wereldoorlog tot een eind is gekomen.	😊 😐 😞	😊 😐 😞
Ik heb goed samengewerkt.	😊 😐 😞	😊 😐 😞
Ik heb een plan gemaakt voor het verzamelen van ooggetuigenverslagen van en beeldmateriaal over de Tweede Wereldoorlog.	😊 😐 😞	😊 😐 😞
Ik heb deze informatie in beeld en geluid verwerkt in een tentoonstelling.	😊 😐 😞	😊 😐 😞
Ik heb mijn voorkennis over de Tweede Wereldoorlog kritisch beoordeeld.	😊 😐 😞	😊 😐 😞
Ik heb nagedacht over de keuzes die ik gemaakt zou hebben tijdens de Tweede Wereldoorlog.	😊 😐 😞	😊 😐 😞